

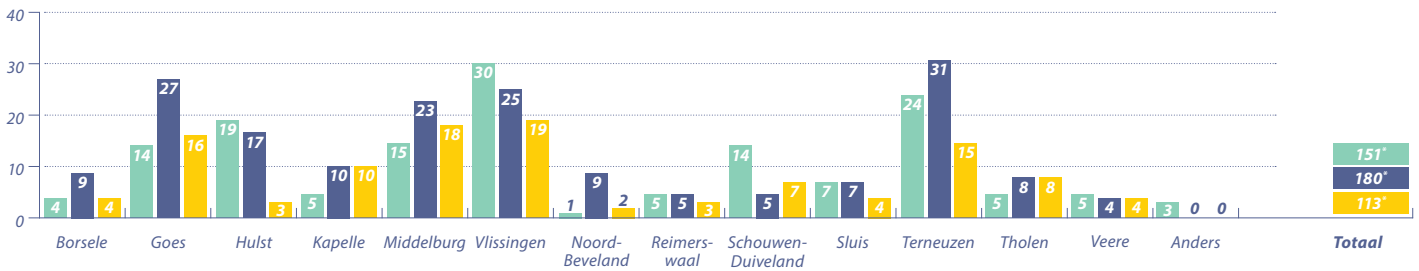
Jaarverslag **2021**

Het afgelopen jaar hebben we ons wederom ingezet om discriminatie in Zeeland tegen te gaan. We behandelden meldingen vanuit verschillende gemeenten, op verschillende maatschappelijke terreinen en met verschillende achtergronden. Ook werkten we hard aan diverse projecten en activiteiten. Lees er alles over in dit jaarverslag.

Aantal meldingen per gemeente

* Het aantal meldingen per gemeente is de optelsom van het aantal meldingen van inwoners van die gemeente en van meldingen met een plaats vooraf in die gemeente van inwoners van elders. Anders: 2 meldingen uit Goeree-Overflakkee, 1 uit het buitenland.

Discriminatiegrond

¹ Meldingen over coronalied Radio 10 (2020) 23

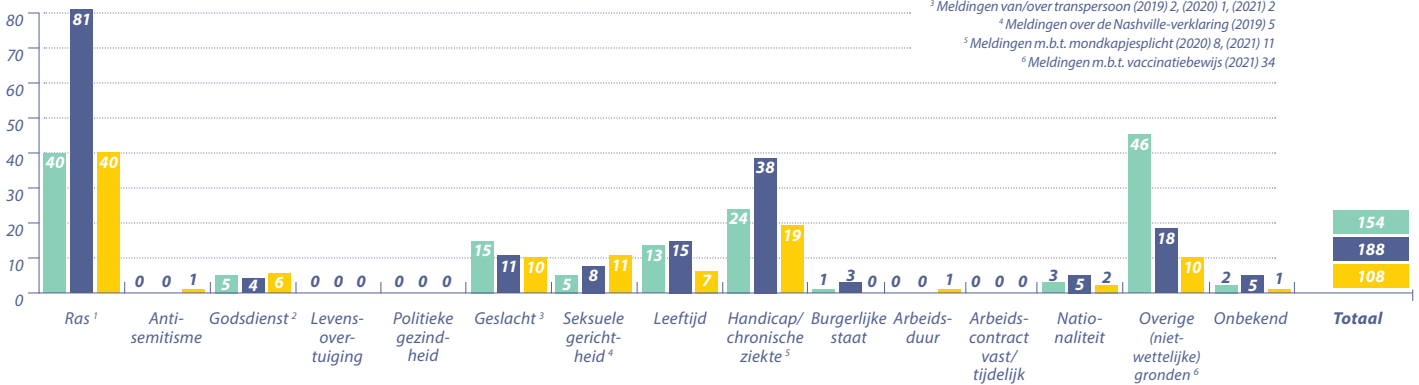
² Meldingen over de Islam (2019) 2, (2020) 4, (2021) 1

³ Meldingen van/over transpersoon (2019) 2, (2020) 1, (2021) 2

⁴ Meldingen over de Nashville-verklaring (2019) 5

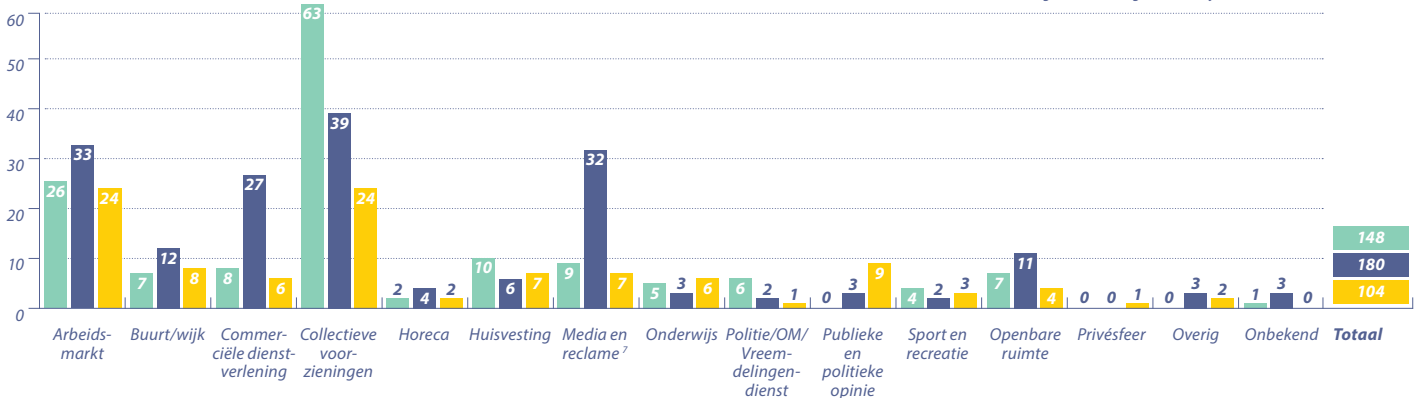
⁵ Meldingen m.b.t. mondkapjesplicht (2020) 8, (2021) 11

⁶ Meldingen m.b.t. vaccinatiebewijs (2021) 34

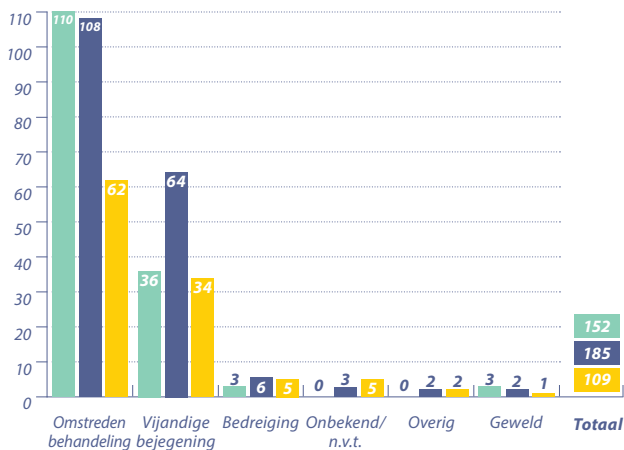

Maatschappelijk terrein

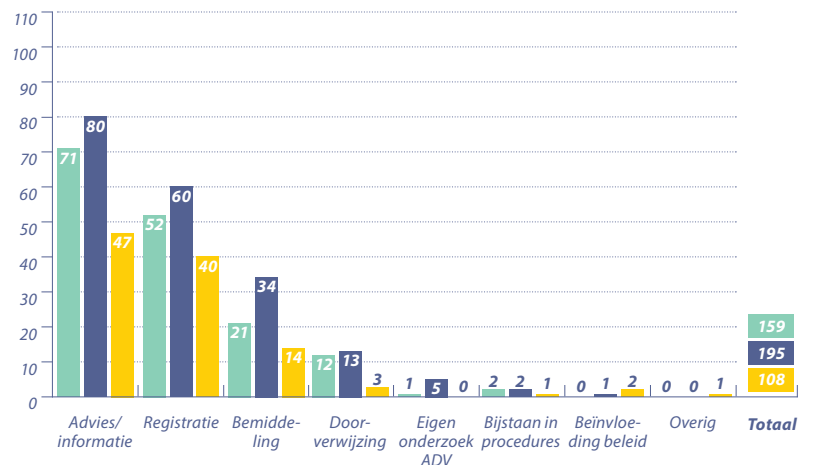
⁷ Meldingen die corona-gerelateerd zijn (2020) 24

Aard

Klachtbehandeling

2.

Uitspraken

2 Oordelen van het College voor de Rechten van de Mens waarvan:

- ① in behandeling
- ① verboden onderscheid op grond van geslacht⁸

Geen politiekklachten
behandeld in 2021

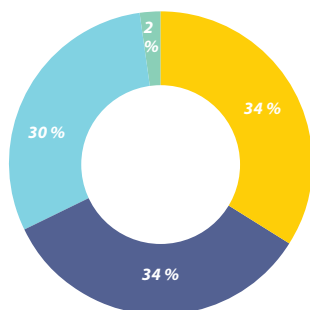
⁸ <https://mensenrechten.nl/nl/oordeel/2021-156>

3.

Waar komen onze melders vandaan?

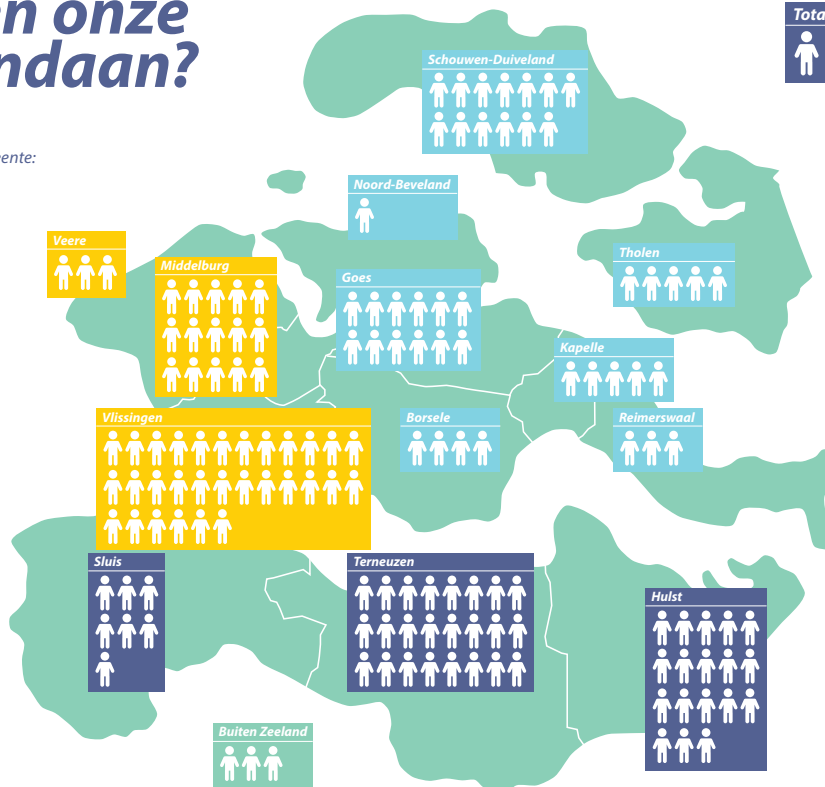
Totaal
143

Regio:

Gemeente:

Walcheren	Oosterschelderegio
48	43
Zeeuws Vlaanderen	Buiten Zeeland
49	3

Ook dit jaar corona dominant in jaarcijfers

In 2021 heeft ADB Zeeland 143 meldingen geregistreerd. Wanneer we kijken naar de bruto meldingen komen we uit op 151. Het aantal meldingen dat ADB Zeeland in 2021 ontving is iets gedaald ten opzichte van het aantal meldingen in 2020 (bruto 180), maar is nog altijd hoger dan het aantal meldingen in 2019 (bruto 113). Bij 55 meldingen uit 2021 is geconstateerd dat de coronapandemie direct of indirect een rol heeft gespeeld. Denk bijvoorbeeld aan meldingen over een bepaald vaccin dat alleen werd gegeven aan mensen van een bepaalde leeftijd, of aan iemand aan wie de toegang geweigerd is vanwege het niet (kunnen) dragen van een mondkapje. Er is in 2021 een relatief groot aantal meldingen binnengekomen zonder juridische discriminatiegrond ('niet-wettelijke gronden'). Dit is te verklaren door een groot aantal mensen dat zich ongelijk behandeld voelde doordat zij geen vaccinatie tegen het coronavirus wilden krijgen, waardoor zij geen coronatoegangsbewijs hadden en dus niet meer naar binnen konden op bepaalde plaatsen, zoals horecagelegenheden.

De afgelopen jaren is een kentering te zien als het gaat om de vraag waar discriminatie het meeste voorkomt. Jarenlang gingen de meeste discriminatiemeldingen over de arbeidsmarkt. In 2020 en 2021 bleek echter dat collectieve voorzieningen het terrein was met de meeste meldingen. Er worden bijvoorbeeld meer meldingen gedaan over gemeenten en

gemeentelijke instellingen. In 2021 was het grote aantal meldingen over collectieve voorzieningen ook toe te wijzen aan de maatregelen rondom het coronavirus. De door de Rijksoverheid ingevoerde QR-code (waarmee burgers konden laten zien dat zij waren gevaccineerd tegen het coronavirus) werd door veel melders als discriminerend ervaren. Zonder QR-code werd namelijk de toegang geweigerd tot bepaalde diensten en voorzieningen, zoals horecagelegenheden. Sommige melders die niet gevaccineerd waren (en dus geen QR code hadden) voelden zich hierdoor ongelijk behandeld ten opzichte van mensen die wel gevaccineerd waren.

In 2021 zien we in vergelijking met 2020 veel minder klachten die te maken hebben met ras/afkomst (een afname van 50%). Deze afname is deels te verklaren door het grote aantal meldingen over het Coronalied van Radio 10 in 2020. Dit lied werd door veel mensen als discriminerend ervaren tegenover mensen van Aziatische afkomst. In 2021 was het aantal meldingen over ras/afkomst hetzelfde als in 2019. Ras/afkomst was in 2021 voor het eerst niet de meest gemelde discriminatiegrond. In 2021 gingen de meeste meldingen niet over ras/afkomst, maar over 'niet-wettelijke gronden'. Ook dit is te verklaren door het grote aantal meldingen over vaccinaties rond het coronavirus. 'wel of niet gevaccineerd zijn' is namelijk geen grond die beschermd is onder de gelijkebehandelingswetgeving. Ras/afkomst bleef wel de op één na meest gemelde discriminatiegrond.

LHBTI project

ADB Zeeland neemt met de Regenbooggemeenten Middelburg en Goes deel aan een project van het ministerie van OCW om samen met Nederlandse gemeenten de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBTI (lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen, transgender- en intersekse personen) inwoners te bevorderen. De derde projectperiode is in 2019 gestart en loopt door tot en met 2022.

Activiteiten

- De aanpak en inzet op het Voortgezet Onderwijs, Voortgezet Speciaal Onderwijs en het Primair Onderwijs zijn geëvalueerd en afgerond. Door de subsidieregeling en ontwikkelingen rondom de Gezonde School aanpak, en daarbij het thema Relaties en seksualiteit, is er structureel (extra) aandacht voor seksuele diversiteit en zijn onze activiteiten van de afgelopen jaren geborgd.
- Rondom de **Internationale dag tegen LHBTI+ fobie** op 17 mei 2021 hebben meer dan 30 Zeeuwse kerken een regenboogkaars in de kerk gebrand. Op deze manier lieten zij zien open te staan voor LHBTI+ personen.

Vanuit het LHBTI project zijn er gratis kaarsen en begeleidende teksten beschikbaar gesteld aan de deelnemende kerken.

- GGD Zeeland, Laat ze niet (ver) zuipen! en 1NUL1 hebben een online talkshow 'Help, mijn kind is een puber!' georganiseerd met vier afleveringen waarvan seksualiteit en relaties én seksuele diversiteit ook een onderdeel was. Deze is vanuit het LHBTI project ook gepromoot.
- Op 11 oktober 2021 is in samenwerking met LHBT Netwerk Zeeland een middag- en avondprogramma georganiseerd rondom Coming Out dag. Onderdelen van de dag waren: een lezing van Ellie Lust, optredens en vraag- en-antwoord sessies met

dragqueens, een optreden van de Jeugd Theaterschool Zeeland, de voorstelling Boys won't be Boys en de uitreiking van de Zeeuwse Parel.

- Waar mogelijk is verder gegaan met de **reizende tentoonstelling Queer**. Deze tentoonstelling heeft op verschillende plaatsen door heel Zeeland gestaan, waaronder gemeentehuizen en voortgezet onderwijs scholen. Vanuit het LHBTI project is hieraan aandacht besteed. Ook is aanvullende informatie verstrekt over LHBTI en suicidepreventie.
- Er is een enquête opgesteld over diversiteit en sport onder Zeeuwse sportverenigingen. Uit de 40 reacties zal begin 2022 worden geïnventariseerd of en waar de behoeften van Zeeuwse sportverenigingen liggen op het gebied van diversiteit in het algemeen en LHBTI in het bijzonder.
- ADB Zeeland is vanuit het LHBTI project aangesloten bij de Commissie Roze Zaterdag. Deze commissie houdt zich bezig bij het organiseren van **Roze Zaterdag in Goes, 2023**. De bedoeling is dat het een echt Roze Jaar wordt, met activiteiten door heel Zeeland. Vanuit het LHBTI project

wordt vooral gekeken naar de 'cultuurkant' van Roze Zaterdag. De samenwerking wordt gezocht met musea, bioscopen en andere culturele organisaties om te kijken wat de mogelijkheden zijn in 2023.

- Onder andere naar aanleiding van gesprekken met de Alliantie Verandering van Binnenuit hebben wij onderzocht op welke manier wij (meer) contact konden leggen met mensen met een migratieachtergrond om het onderwerp LHBTI bespreekbaarder te maken. Wij hadden nog te weinig contacten en zagen dus nog geen mogelijkheid om actief aan de slag te gaan met de Alliantie.

Vanuit ADB Zeeland is mede om deze reden een **'proeftuin meldingsbereidheid moslimdiscriminatie'** opgezet. Wij hebben hierbij contact gezocht met verschillende mensen die betrokken zijn bij Zeeuwse moslimgemeenschappen. In eerste instantie zijn wij vanuit het ADB met hen in gesprek over de ervaren discriminatie door moslims, in 2022-2023 willen wij deze contacten ook gebruiken om vanuit het LHBTI project onderwerpen als LHBTI-acceptatie aan te kaarten.

Project: Kijk eens door een andere bril!

In 2020 ontving ADB Zeeland een donatie van € 12.000,-. Met dit bedrag heeft ADB Zeeland zes Virtual Reality brillen kunnen aanschaffen en filmmateriaal kunnen afnemen. In 2021 is ADB Zeeland verder gegaan met het ontwikkelen van de gastles '**Kijk eens door een andere bril!**'. In de gastles (bedoeld voor het voortgezet onderwijs) staan racisme en de ervaren ongelijkheid tussen burgers centraal. Hoe gaan we hiermee om als samenleving? Wat zou jij doen als je toeschouwer bent van discriminatie? De jongeren krijgen een Virtual Reality (VR)-beleving waarin scènes zitten van een klasgenoot die gepest en gediscrimineerd wordt door medeleerlingen. Aan de hand van deze VR-beleving gaan de jongeren met elkaar in debat over de onderwerpen die zijn behandeld in het filmpje. In 2021 hebben 8 klassen uit het voortgezet onderwijs de gastles 'Kijk eens door een andere bril!' gevolgd. Ook in 2022 zal de gastles nog worden aangeboden.

Project: Allemaal Mensen

Eind 2020 heeft ADB Zeeland een subsidie toegekend gekregen van het VSB Fonds. In 2021 heeft ADB Zeeland dankzij deze subsidie het project Allemaal Mensen kunnen opzetten en uitvoeren. In dit project heeft ADB Zeeland een breed te gebruiken filmdocumentaire gemaakt. In de documentaire staan het stimuleren van een inclusieve samenleving, verminderen van racisme en discriminatie en het vergroten van bewustwording over eigen vooroordelen centraal. In de documentaire maakt de kijker kennis met zes personen met elk hun eigen verhaal. In tweetallen gaan deze mensen het gesprek aan over de vooroordelen waarmee

zij in het dagelijks leven te maken krijgen én over de vooroordelen die zij zelf hebben. De documentaire laat zien dat mensen vaak veel meer gemeen hebben dan ze vooraf zouden denken. De documentaire is tijdens het Bevrijdingsfestival op 5 mei in première gegaan, en is uiteindelijk ook geselecteerd voor het filmfestival Film by the Sea in Vlissingen.

Voor het project en de bijbehorende documentaire is een mirco-website ontwikkeld. Op deze website kunnen de bezoekers kennismaken met de deelnemers en is de documentaire terug te zien. De website is te vinden via www.allemaalmensen.nl.

Via deze website is de documentaire 1.600 keer bekeken. Daarnaast is er een sociale media campagne geweest op Facebook en Instagram. Hiermee zijn 101.200 mensen bereikt. De campagne is 404.000 keer weergegeven op sociale media.

Naast de documentaire is er ook ondersteunend lesmateriaal ontwikkeld. De documentaire is vervolgens gebruikt tijdens gastlessen op Zeeuwse scholen. Er zijn niet alleen gastlessen gegeven op Zeeuwse scholen (op het voortgezet onderwijs én op het mbo), maar de documentaire is ook vertoond voor werknemers van de provincie Zeeland.

5.

Verdere activiteiten in 2021

Zeeuws Deltaplan Aanpak Discriminatie

Alleen door samen te werken kunnen we zorgen voor een inclusief Zeeland. Daarom heeft ADB Zeeland het initiatief genomen voor een Zeeuws Deltaplan voor de aanpak van discriminatie. In dit plan worden gemeenten, burgers en organisaties betrokken om samen discriminatie in Zeeland aan te pakken. Er worden hierbij acties ondernomen op verschillende domeinen zoals onderwijs, arbeidsmarkt, veiligheid en toegankelijkheid. Alle mooie voorbeelden van Zeeuwse interventies worden verzameld op de website www.zeelandinclusief.nl.

In de Coalitie Deltaplan komt iedereen samen die bezig is (of wil zijn) met de aanpak van ongelijke behandeling in Zeeland. Zo kunnen initiatieven met elkaar worden gedeeld, kunnen we van elkaar leren en is samenwerking mogelijk.

Mensenrechtenvlag

In 2020 heeft ADB Zeeland samen met landelijke collega's

gewerkt aan de lancering van de Mensenrechtenvlag. Dit jaar is opnieuw aandacht besteed aan het hijsen van deze vlag. ADB Zeeland heeft alle Zeeuwse gemeenten benaderd om de vlag te hijsen op 10 december. Zeven gemeenten hebben aan deze oproep gehoor gegeven.

Four Freedoms door het jaar heen
ADB Zeeland maakt permanent deel uit van de werkgroep Four Freedoms door het jaar heen. In deze werkgroep werken organisaties samen op het gebied van mensenrechten.

Lezing Joyce Sylvester

Op 3 juli heeft substituut Nationale Ombudsman Joyce Sylvester op verzoek van ADB Zeeland een lezing en signeursessie gegeven in ZB|Planbureau en Bibliotheek van Zeeland in Middelburg en boekhandel De Koperen Tuin in Goes. In haar boek 'Bent u de burgemeester? Autobiografie van een pionier' vertelt ze over de weg die ze heeft afgelegd en laat ze zien dat ze een inspiratiebron is. Door haar verhaal

te vertellen wordt het belang van kansengelijkheid zichtbaar en daagt ze ons allemaal uit om te reflecteren op de beelden die we hebben.

30-jarig bestaan ADB Zeeland

Op 21 november 1991 is het meldpunt Anti Discriminatie Bureau Zeeland opgericht. Dat betekent dat wij in 2021 30 jaar bestaan. Helaas kon de feestelijke viering van ons 30-jarig jubileum niet doorgaan in verband met de coronamaatregelen. Om toch stil te staan bij onze dertigste verjaardag, hebben wij een online magazine gemaakt. Een magazine boordevol mooie interviews met oud-collega's, betrokkenen bij ADB Zeeland, oude foto's en krantenartikelen, cijfers en natuurlijk allerlei hoogtepunten van de activiteiten en projecten van ADB Zeeland.

Proeftuin Moslimdiscriminatie melden

Wij vinden het belangrijk om in contact te staan met verschillende gemeenschappen in Zeeland die mogelijk discriminatie ervaren.

Eén van de groepen waar we nog weinig contact mee hadden is de moslimgemeenschap. Samen met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid hebben wij daarom de proeftuin 'Moslimdiscriminatie melden' georganiseerd. Samen met relevante mensen en organisaties, zoals moskeebezoekers en het COA hebben wij onderzocht hoe wij ervoor kunnen zorgen dat moslimdiscriminatie in Zeeland vaker wordt gemeld en ongelijke behandeling van moslims wordt bestreden. De uitkomsten van deze proeftuin hebben wij landelijk gedeeld met de andere antidiscriminatievoorzieningen.

Afgelaste activiteiten

Vanwege de coronapandemie konden er twee activiteiten niet doorgaan: het vieren van de internationale dag tegen racisme en discriminatie op 21 maart en ons 30-jarig bestaan in november. Deze activiteiten zijn uitgesteld naar 2022.

Enkele voorbeelden van meldingen

"De school van mijn zoontje beweert dat de taalachterstand van mijn zoontje te maken heeft met de buitenlandse afkomst van zijn ouders."

"Mijn werkgever heeft mijn contract veranderd naar oproepkracht vanaf dat ik vertelde dat ik zwanger ben."

"Ik kan geen telefoonabonnement met toestel afsluiten, omdat ik een buitenlands paspoort heb."

"Mijn buurman spreekt mij en mijn kinderen aan met opmerkingen als 'ga terug naar je eigen land'. Ook maakt hij negatieve opmerkingen over moslims en over de ramadan."

"Een man schold de Chinese eigenaren van een winkel uit. Hij gaf hen de schuld van de Corona-crisis en zei dat ze op moesten rotten."

"Doordat alleen patiënten met corona werden behandeld in het ziekenhuis, is mijn ziekte erger geworden."

"Als getrouwd homoseksueel koppel mogen wij geen bloedgeven. Heteroseksuele personen mogen dit wel."

"Ik kan om medische redenen geen mondkapje dragen. Hoewel ik dus een uitzondering vorm op de mondkapjesplicht, werd mij toch de toegang ontzegd tot een winkel."

"Een politieke partij zoekt specifiek naar niet-witte mensen die voor hun partij op de lijst voor de 2e Kamer-verkiezingen willen staan."

